

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za $\frac{1}{2}$ leta 1 gl. 80 kr., za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj LI.

V Ljubljani, 25. novembra 1898.

List 47.

Praznuj nedeljo in zapovedane praznike.

Ako bo tvoja nedelja v Bogu in z Bogom, bo tudi tvoja zadnja ura v Bogu in z Bogom.

Kakoršna nedelja, tak smrtni dan.

Kedor vestno praznuje nedeljo, ne umrje le srečno, ampak se tudi spočije v Bogu. Z nedeljskim počitkom je priznal Boga za svojega Gospoda in ga počastil; služil je Bogu s tem, da je počival v nedeljo. Bog pa mu bo poplačal s sladkim pokojem.

Med žalnimi glasovi mrtvaškega zvona se razlega ubrano nebeško zvonjenje — tebi zvone, zvesti hlapec: tu na zemlji k časnemu počitku telesa, onkraj k večnemu počitku tvoje duše. Kar moli mašnik ob tvojem grobu, se ti je že spolnilo v onem trenutku, ko si zatisnil trudne oči. „Pojdemo v pokoj, kateri verujemo“. (Hebr. 4, 3.)

Vse je minilo, vse je dokončano. Niti žalosti niti skrbi, niti truda niti trpljenja ne bo nikdar več. Preselil si se v deželo večnega pokoja. Odlej naj počivajo od svojega truda“. (Skrivno raz. 14, 13.)

Ako je Gospodov dan, dan počitka, bo smrtni dan prvi dan srčnega pokoja. Kakoršen Gospodov dan, tak smrtni dan.

II.

Ob nedeljah in praznikih je stroga dolžnost, ne le da popustimo tedensko delo, marveč tudi da gremo v cerkev in smo pobožno in zbrano pri celi sv. maši, ako možno tudi pri pridigi. Ni pa dolžnost, toda hvalevredno je in sv. cerkev želi, da gremo popoldne k nauku in litanijam. Tedaj nedelja ni le dan počitka ampak tudi dan

molitve in službe božje. „Spomni se, da posvečuješ sobotni dan“. (II. Mojz. 20, 8.) Kako ganljivo in spodbudno je, ko gledamo ob nedeljah in praznikih verno ljudstvo, ki hiti od vseh strani v hišo božjo!

Misijonar je moral pridigovati v neki vasi ob devetih pred mašo. Ravnokar bo ura bila, a nikjer nikogar! „Gospod župnik“, se pritoži, „danes ne bo nikogar“. „Nekoliko potrpite“, odgovori dušni pastir smeje se. Res, kmali zapazi po vseh potih goste množice ljudstva. Še bolj se začudi, ko jih sliši moliti sv. rožni venec. Maša se je končala. Na trgu pred cerkvijo se zbere zopet cela občina, kakor so prišli, tako odhajajo in s potoma na glas molijo sv. rožni venec. „Gospod župnik, je li pri vas vedno tako?“ vpraša misijonar. „Seveda, saj je vendar nedelja Gospodov dan — dan molitve“.

Komur nedelja ni dan molitve, kdor ob nedeljah ne hodi v cerkev, kako živi in kako umrje on?

Tak zanemarja sredstva, po katerih nam dohajajo milosti: molitev, božjo besedo, sv. mašo, sv. zakramente. Kdor niti v nedeljo ne moli, sploh ne moli; kdor ne moli, umrje nesrečno.

Sv. Avguštin piše: „Znano je, da nam Bog nekaj da, ne da bi ga prosili, n. pr. začetek vere; drugo pa n. pr. da ustrajamo do konca, dodeli le onim, ki ga prosijo“. (De bono perseverantiae, c. 16, n. 39.) Tako potrebna je molitev, da ustrajamo v dobrem.

Kdor zanemarja božjo besedo, bo kmali neveden o stvareh, ki so potrebne za izveličanje in neveren. Kajti „vera je iz poslušanja, poslušanje

pa po Kristusovi besedi“. (Rim. 10, 17.) Kdor ne mara za cerkev, se umika Jezusu v presv. Zakramentu, se umika solncu milosti; kmali se bo ohladil in otrpel. In kaj pravi Gospod? „Resnično, resnično, vam povem: Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega, in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi“. (Jan. 6, 54.)

Ko zanemariš omenjena sredstva, brez katerih Bog ne da milosti, storiš še druge nedeljske grehe: pomisli le, kod hodiš takrat, ko bi moral iti v cerkev, s kom se pajdašiš; pomisli, kaj govoriš takrat, kaj delaš: pijančuješ, zapravljaš; morebiti še kaj hujega, kar Bog ne da.

Gotovo je, da vselej vsakemu ni mogoče obiskati cerkve, niti pri najboljši volji ne. Dom je treba varovati, kako nujno opravilo čaka, ki se ne da odriniti, manjka dostojne obleke itd. A žal, še več se sliši takih izgovorov, ki so naravnost grešni: lenoba, dobičkarija, strah pred ljudmi. Kmalu se tudi vest naveliča očitati, človek se privadi, da ne posvečuje nedelj in praznikov. Nič več ne čuti potrebe iti k službi božji, prejemati sv. zakramente. Posluša le strast, živi kakor vsak, ki nima vere — brez Boga. Njemu veljajo Gospodove besede: „Kdor pa cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očitni grešnik“. (Mat. 18, 17.)

Tako življenje, — kakoršna nedelja — brez Boga.

Taka tudi smrt.

Sorodniki prosijo na smrt bolnega, naj se da prevideti. A duhovnika ne pozna iz cerkve, morebiti le iz pisarne, morebiti celo iz zasmehovanja svojih tovarišev ali iz slabih knjig in časnikov. Zato ne mara ni slišati o duhovniku; boji se ga, zaničuje ga, brez svetih zakramentov umrje.

Drugi se sramuje poslati ponj. Svoj živ dan se nista nikdar videla, ne z duhovnikom ne s cerkvijo. „In kaj poreko ljudje? Ti jeziki! Tovariši, s katerimi sem se norčeval v gostilni iz vseh svetih reči, bi me imeli za bebastega!“ Ni mogoče, duhovnik ne sme prestopiti praga njegove hiše; brez sv. zakramentov umrje.

Pa recimo, da duhovnik pride. Kaj pak, bolnik naj se izpove. A čudo, nobenega greha nima. Pošten in pravičen je bil vedno, trudil se je dosti, očitati mu ne more nikdo nič itd. S težavo in nerad prizna, da je bil včasih malo nepotrpežljiv in da se je težko pripravil k molitvi. Njegova vest je preslepljena, žalostna posledica zanemarjenih milosti, zlasti pridige.

Obudi naj kes in žalost nad grehi, kajti brez tega Bog ne odpusti. Grehe naj obžaluje, kako vendar, ko jih nima!

Duhovnik mu pripoveduje o peklu, ki ga je zaslužil — njemu se zdi to neverjetno; o nebesih, ki jih je zapravil — ga ne gane, mu je vse jedno. Poda mu sv. križ, da ga poljubi — srce ostane ledeno. Duhovnik si misli: „Apud Dominum misericordia, et copiosa apud eum redemptio“. (Ps. 129, 7.) (pri Gospodu je usmiljenje in pri njem je obilno odrešenje) in obudi ž njim vred kesanje, prav za prav, on ga moli, bolnik le ponavlja za njim. Odveže ga tudi pogojno njegovih grehov in odide, a na potu domov zdihne k Bogu: „Večne smrti, reši nas o Gospod!“ Ljudje pravijo in sorodniki se tolažijo: „Umrli je previden“.

Res je to, pri božjem Srcu Jezusovem je usmiljenje, zlasti na zadnjo uro; toda ni bila li tudi njegova nedelja taka — brez vere, brez upanja, brez ljubezni — brez molitve, ter brez službe božje?

Za povabilo v hišo božjo se ni nič brigal in tudi ni maral slišati sladke besede Gospodove: „Pridite vsi k meni“ (Mat. 11, 28.) ne bo li moral slišati oni grozni ukaz: „Poberite se spred mene, prekleti!“ (Mat. 25, 41.)

Dokler je imel čas, se mu ni zdelo vredno Gospoda obiskati v hiši božji. Ga bo li na onem svetu Gospod spoznal za vrednega, da Ga gleda od obličja do obličja? Kri našega božjega Izveličarja je zametaval in zaničeval; bo li deležen sladkega sadu dragocenega odrešenja? Niti moliti ni hotel in Bog mu bo za to kar naprej ponujal nebesa?

Pojde li v svojo domovino ko bo umrl? Da pojde domov — v večno pogubljenje, na vse veke bo zavržen — tukaj je njegov dom. Popolnoma pravična bode taka kazen. V tem življenju on ni maral nič vedeti o Bogu, tam v večnosti pa Bog noče nič vedeti o njem: „Poberite se spred mene!“

(Dalje sledi.)

Marija — naša pomočnica!

(Pridiga v Marijinem Celju dne 12. avgusta 1894.)

(Dalje.)

Je-li mogoče, da bi nas taka mati zapustila! Ali nisem prej povedal, kaj storijo matere za svoje otroke? Nas li more taka mati zapustiti brez pomoči?

Kakor je nekdanj sovražniku človeškega rodu strla glavo, tako premore še sedaj vse naše sovražnike. Ona je varhinja svojih otrok, ona je zvezda odrešenica na tužnem obnebu zemeljskega

življenja. Ona je tista mogočna zmagovalka, o kateri vpraša sv. pismo, ko veli: „Kdo je tista, ki nastopi, kakor dobro urejena vrsta šotorov?“

Marija je upanje naše, kteremu vselej pomoč tudi sledi. Pod vsako Marijino podobo bi lahko zapisali besede velikega Marijinega častilca, s katerimi je k njej angeljsko pobožno molil: „Spomni se, o premila Devica, da še ni bilo nikdar slišati, da bi bil kdo zapuščen, ki je pod tvoje varstvo pribežal in tvoji priprošnji se priporočeval!“

Da so te besede popolnoma resnične, to vemo mi vsi, to vedo vsi kristjani, to ve cerkvena in posvetna zgodovina. „Kakor je po prvi ženi prišla smrt na svet, tako mora priti po drugi veliki ženi, Mariji, življenje; kar je Eva pogubila, morala je Marija rešiti“, pravi Inocencij III. Ona je polna prave, odkritosrčne ljubezni, zato pravi o njej že sveto pismo: „Ti si polna milosti, ti si polna dobrotljivosti, ti si mati lepe ljubezni!“

Kolikokrat je že Marija to svojo lepo ljubezen skazala človeškemu rodu! Do solz ganljive in za nas vse čudno tolažljive so dogodbe, katere nam o Marijini pomoči zgodovina pripoveduje.

V 16. stoletju bila je naša avstrijska domovina in ž njo cela Evropa, da, celo vesoljno krščanstvo v grozni nevarnosti. Takrat je namreč prodiral proti nam divji Turek. Kamor je prišel, je vse požgal, podrl, opustošil; za njim ni drugzega ostajalo, kakor samo pogorišče, razvalina in puščava. Otroke in starčke je krvoločno pomoril, ter je njih glave nasajal na dolge kole ob cestah; dekleta in mladeniče pa je vklenjene odpeljal v sužnost, od koder se niso nikdar več povrnili; smrt je bila za nje ljubezniva odrešenica. Več dežel si je bil Turek v svoji razdivjanosti že podjarmil, celi balkanski polutok, cela Srbija, velik del Hrvatske in Ogerske je že zdihoval pod strahovito turško vlado. Tudi pri nas na Štajarskem je že večkrat s strahom in trepetom gospodaril. A njegovo poželenje še ni bilo nasičeno. Hotel je prodirati vedno bolj naprej v srce Evrope. Turški sultani so rekli, da mora biti Dunaj njihov; na trgu sv. Štefana na Dunaju mora vihrati sultanova zastava; rekli so celo, da mora postati cerkev sv. Štefana hlev za turške konje. Ravno tako so se Rimu grozili. Sultan se je zarotil in prisegel, da mora biti cerkev sv. Petra, največja cerkev na svetu, konjski hlev, in na oltarju sv. Petra morajo stati jaeli za sultanove konje. Tako so se grozili, to svojo grožnjo so hoteli tudi uresničiti. Nepopisen strah je vladal po vsej Evropi, jok in stok je razlegal od morja do morja. Nevarnost je bila tem večja, ker krščanski kralji in knezi niso bili edini ter so se med seboj

vedno prepirali. Samo eden vladar se je z vso vnemo potrudil za blagor vesoljnega krščanstva, bil je ta velezaslužen mož papež Pij V. Z neizmernim trudom je spravil k premirju nekatere vladarje ter jih pregovoril, da so poslali nekaj vojskov in nekaj ladij proti Turkom. Na čelo zdr. ene vojske pa je postavil pobožnega in hrabrega avstrijskega vojvoda Ivana, imenovanega Don Juan d' Austria. Nevarnost je bila že skrajna. Turška vojska se je že pomikala po Bolgariji proti Avstriji; a turško brodovje je že jadralo proti Italiji, da bi prodrle turške čete do Rima. Don Juan je šel turškemu brodovju nasproti; a kaj bo dosegel, siromak. imel je samo okoli 140 ladij, Turki so jih imeli pa nad 280. Blizu mesta Lepanto na Grškem se obe pomorski vojski srečate; tu mora priti do boja; a da bodo Turki zmagali, o tem ni nihče dvomil, ker so bili mnogo silnejši in številnejši.

Bilo je 6. vinotoka leta 1571. Obe vojski stali ste si pri Lepantu nasproti. Ravno tisti dan je vstal na vse zgodaj papež Pij V. v Rimu; opravil je sv. mašo, potem se je pa ločil od svojih duhovnikov z besedami: Danes se bo nekaj zgodilo; zato, bratje molimo k Mariji! Nikdo ni vedel, kaj te besede pomenijo. Papež se je zaprl v svojo sobico ter je tam celi dan brez prenehanja molil; rožni venec se je vrstil z lavretanskimi litanijami. Niti jedi ni okusil, cel dan je samo molil k Mariji. Ko se zmračilo, vstane, pokliče svoje zveste strežnike ter njim pravi: „Hvala Bogu, zmagali smo! Danes je orožje kristjanov pridobilo slavno zmago nad našim sovražnikom“. Nihče ni vedel, kaj te besede pomenijo.

Čez pet dni pa pride v Rim poročilo, da so 6. vinotoka krščanski mornarji preslavno premagali turško brodovje. Skoraj vse turške ladije bile so razbite, potopljene ali pa sredi morja sožgane; nad 30.000 turških vojakov je bilo umorjenih, vsa turška mornarica, vsa turška vojska je bila vničena. Za Turke je bila to neizmerna zguba.

Krščanska zmaga bila je velikanska. Veselje nad njo je bilo nepopisno. Po vsej Italiji, Španiji Avstriji in Nemčiji so jeli goreti kresovi v znamenje pomenljive zmage; zahvalna pesem odmevala je od planin do planin, gori do neba se je razlegala.

A kdo je zmagal? Don Juan? Ne, on je sam rekel, da nikakor ne on. Ali Pij V., ki je tako goreče celi dan 6. vinotoka brez prenehanja molil? Tudi on ne. Zmago je sicer sam takoj še tisti dan vedel ter jo je prorokoval, a zmagovalec vendar ni bil on, kakor je i sam rekel.

Zmagala je Marija, Marija pomočnica! Neizmerno pomoč je takrat skazala mati vsem kristjanom in vsej Evropi. Ona je sprosilala slavno zmago, zato je pa Pij V. hitro odločil, da se mora od takrat pridjati v lavretanskih litanijah naslov: „Pomoč kristjanov, prosi za nas!“

Res, Marija svojih ne zapusti. Ni zgubljen, kdor k tebi, o mati, priteče!

Zato pa, o Marija, pomoč kristjanov, prosi za nas!

To pa ni edina krščanska zmaga z Marijino pomočjo. Zgodovina našteje jih še več. V 17. stoletju so z nepremagljivo silo Turki prodirali na Ogerskem, da bi vspešno do Dunaja dospeli. Mnogokrat bile so vse križarske vojaške čete pobite; Turkom se nikdo več vstavljati ni upal. Toda cesar Leopold poskusi svojo srečo še enkrat. Z malo vojsko pošlje na Ogersko proti Turkom pogumnega vojskovodja Evgena, plemenitega viteza, najsrečnejšega junaka avstrijskih armad. Evgen pa ni bil le hraber vojščak, temveč tudi pobožen kristjan in posebno vnet častilec prečiste Device Marije. V njegovem šotoru so morali vsi vojaki skupno opraviti jutranjo in večerno molitev, in kadar je sam vtegnil, molil je po večerih z vojaki sam sv. rožni venec. Kadar mu je poletni dopuščal čas, prišel je semkaj v Marijino Celje ter je tukaj z vso pobožnostjo opravil božjo pot. Marijo je vneto častil on sam, Marijo častiti je veleval svojim vojščakom. Ni čudo toraj, da je imel tak vojskovodja mnogo sreče pri svojih podjetjih. Saj se ni bojeval sam, bojevala se je ž njim in za njega Marija. V septembru l. 1697. trčil je ob turške druhali. Več dni se jih je ogibal, kajti v primeri ž njimi je imel pač premalo vojakov. Strah in trepet je vladal mej njegovimi vrstami, kajti na zmago ni bilo upanja. Vendar, kar se človeku neverjetno zdi, se z Marijino pomočjo lahko doseže. Dne 11. septembra prime pri mestu Zenta ob Tisi sovražnika. Vname se grozen boj, „ne boj, me-sarsko klanje“. Kri je potokoma tekla, Turki in kristjani se bijejo kakor levi. A slednjič se jamejo mnogo številnejši Turki umikati, bežijo, planejo v Tiso, na tisoče se potopijo, na tisoče leže umorjeni po polju, mrličev je na kope, celo reka Tisa je vsa okrvavljena. Bil je to strašen prizor. Za Turke grozovit poraz, nenadomestljiva zguba, za kristjane pa preslavna zmaga, neprecenljiva pridobitev! To je najslavnejša najpomembnejša zmaga v avstrijski zgodovini.

Kdo jo je pa pridobil? Morebiti Evgen, hraber vojskovodja? On sam je priznal, da je pri Zenti tako slavno zmagala samo Marija, po-

moč kristjanov. Kakor je nekdanj pogumni Samson molil k Bogu, tako je po tej zmagi klical Evgen k Mariji: „Od tebe sem prejel jaz nevreden služabnik ta neizmeren blagor in zmago“.

Ali sedaj vidite, kako Marija svojim vdanim častilcem pomaga?

O mati, pomagaj tudi nam, tudi mi se moramo bojevati s krutimi sovražniki! Ne zapusti nas toraj, o mogočna pomočnica!

Kakor je pa Marija čudovito pomagala vsej katoliški cerkvi in celim, velikim državam, tako je na neverjeten način tudi posamezne svoje častilce branila in iz nesreč rešila. O koliko takih dogodov mi je znano!

Verdunski škof Lefebre je potoval v Rim. Med potom je videl čuden slučaj. Blizu Florencije vidi pred neko gostilno, da se dva Laha silno prepirata. Razpor je vedno hujši, jeza vedno strastnejša. V trenutku vdari jeden izmed njiju svojega nasprotnika, le-ta še bolj vskipi ter skoči k bližnji mizi po strašen nož: ž njim plane na svojega ubogega sovražnika, ki beži, beži, kolikor more, da bi rešil svoje življenje. Ojster nož se mu že za hrbtom blišči, strašna smrt ga že čaka. V tej nepopisni nevarnosti mu pride rešilna misel. Ravno tam ob cesti je lepa Marijina kapelica. Kakor bi trenil, plane v njo, poklekne pred Marijo, dvigne roke in reče svojemu nasprotniku, ki že vihti nož nad njim: „Glej, to je mati tvoja in moja; ali se upaš mene pred očmi svoje matere vmoriti?“ To je bilo dovolj.

Ko nasprotnik čuje te lepe in resnične besede, ugasne mu jeza, sovraštvo neha, roka mu upade, nož položi na stran; potem pa poklekne k svojemu prejšnjemu nasprotniku, ga poljubi v znamenje ljubezni in odpuščanja, ter pravi: „Mati je rešila tebe in mene. Počastimo jo toraj!“ In molila sta s solznimi očmi.

Res, Marija je rešila oba, prvega nagle, ne-
previdne, krvave smrti v stanu smrtnih grehov, drugega pa je rešila strašnega zločina, umora svojega bližnjega. Kako neizrekljivo dobroto je skazala obema!

Marija svojih otrok ne zapusti, ona njim zvesto pomaga.

(Dalje prihodnjič.)

Ljubezen do naroda.

Pod besedo „narod“ razumemo skupino ljudij, ki govori isti jezik in ima poleg izvora, zgodovinski razvoj in s tem gotove duševne in telesne lastnosti skupno. Narodov je toliko, kolikor je jezikov. Na celem svetu je okrog 900 različnih jezikov, od teh se jih nahaja samo v Evropi nad 90. Beseda „narod“ pa ne pomeni istega, kakor „ljudstvo“. Lahko je

namreč več narodov v eno ljudstvo (državo) združeno, ki so navezani drug na drugega, ki imajo skupne zakone in skupno vlado. Tako je na primer pri nas v Avstriji. — H kateremu narodu kdo pripada se razvidi iz narodnosti očetove in matrne.

Različnost narodov je dovolil Bog deloma radi kazni človeške prevzetnosti, deloma iz modrega namena v njihov prid. Kakor nam poroča sv. pismo je bil prvotno na svetu le jeden sam jezik. Iz podatkov jezikoslovja se sklepa, da so izšli različni jeziki iz posameznih jezikovnih družin. Po daljnih študijah je bilo možno, dokazati jednovitost jezika z večjo verjetnostjo. Po poročilu svetega pisma je dovolil Bog pri zidanju babilonskega stolpa, da so se zmešali jeziki. S tem so bili prisiljeni ljudje se ponižati in se razkropiti po vesoljnem svetu. Dobrotni Bog ima pa pri vseh stvareh, tudi takrat ko kaznuje namen, pomagati človeku. Razlika narodov naj bi pomagala pospeševati vnemo in ž njo napredek kulture mej narodov. Narodna razlika naj bi tudi zaprečila verski in nramni propad. Kakor se je ponesrečilo vsled zmede jezikov prevzeto podjetje v Babilonu, tako naj bi bila tudi pozneje narodnost ona ograja, katera bi varovala narode pred malikovanjem in nramnim propadom sosednjih narodov.

Kristjan sme in naj ljubi svoj narod bolj od drugega; ta ljubezen je utemeljena že po natori in je zato tudi ne odstranja, marveč jo še pospešuje. Če rečemo: „kristjan sme ljubiti svoj narod“ smo povedali s tem premalo. Reči moramo: „kristjan naj ljubi narod“. Saj tudi ljubezen do samega sebe in do starišev ni le dovoljena, marveč zapovedana. In zakaj naj ljubimo svoj narod? Ker je ravno narod velika družina. Kakor ljubimo sorodnike bolj kakor nesorodnike, tako naj ljubimo tudi svoj narod bolj kakor tujega. In kakor ljubi bolj otrok svojo mater od tuje, ne da bi tujo sovražil ali zaničeval, tako naj ljubimo tudi mi svoj narod bolj od tujega, ne da bi tujega sovražili ali zaničevali. Ljubezen do naroda je torej utemeljena v natornem zakonu to je v volji Stvarnikov. Kakor je vsadil v naša srca večjo ljubezen do starišev nego do družih ljudij, tako je nam dal tudi večjo ljubezen do svojega naroda. Sploh nas priganja že natora sama h onim, ki govorijo tisti jezik kakor mi. Ljubezen do naroda je torej zapoved natornega zakona. Zapovedi natornega zakona pa ne odstranja krščanstvo. Kristus sam je izrečno povedal, da ni prišel razvezovat postav. Ljubezni do vere in ljubezni do naroda početnik je torej Bog. Ker se pa Bog ne more sam sebi nasprotovati, tako tudi ne more biti v nasprotju ljubezen do vere in ljubezen do naroda. Kristus, preroki, apostoli in mnogo svetih mož so bili navdušeni za svoj narod. Naš Odrešenik je deloval skoro le v sveti deželi; pred vsem je torej hotel koristiti svojemu narodu. Ljubili so tudi svoj narod preroki; le pomislimo na Jeremijo, jokajočega na jeruzalemskih razvalinah. Narodno čuvstvo je hotel vzbujati Bog sam pri judovskem ljudstvu; to dohazujejo besede, ki jih je govoril Bog Mojzesu v gorečem grmu: „Jaz sem Bog tvojih Očetov, Abrahamov, Izakov, Jakobov“. Za to se je ozirala pa tudi katoliška cerkev pri vsem svojem delovanju na narodno čuvstvo. Ona je vedno, če je bilo le mogoče, take misijonarje pošiljala k narodom, ki so bili sinovi dotičnega naroda. Katoliška cerkev je pustila spreobrnjenim narodom vedno njihove podedovane šege in

narodne običaje. Kar je hotela ona preurediti, so bile slabosti in nepopolnosti narodov. Da se je cerkev ozirala vedno na narode, pripoznavajo tudi sovražniki. To, da so posamni predstojniki ali cerkveni udje zgrešili pravo pot v narodnem oziru, ne smemo preveč vpoštevati; zakaj njih napačno vedenje je nasprotovalo duhu in volji in ni bilo trajno.

(Dalje sledi.)

O izpraševanju vesti.

(Dalje.)

Nikar prekmali ne izpremeni predmeta, ki si si ga izbral, sicer se boš le v krogu vrtel in ne boš nikdar prišel do konca. Z jednim predmetom se pečajmo toliko časa, da ga popolnoma obdelamo, potem preidimo še le k drugemu. Vzrok zakaj imajo mnogi tako malo koristi od izpraševanja, je to, da hočemo kar urno, v jedni sapi vse napake odpraviti. Jedenkrat, dvakrat se izprašuje o kaki slabosti, pa hiti dalje. Druga in tretja ga ravno toliko zamudi, kakor prva. Ostani vsaj en teden, ali štirinajst dni, tudi cel mesec pri istem predmetu, pa nikar se ne naveličaj. Ako bi kdo sklenil, da hoče privariti težek kamen na strmo goro, pa bi ga nekaj časa valil, potem se pa utrudil in ga spustil, da se strkoli zopet v dolino, bi moral tudi drugič in tretjič vedno zopet začeti. Kolikor hoče naj se upira, kamena pa vendar ne bo nikdar spravil do vrha, ako ga bo vselej spustil, kadar se bo čutil utrujenega. Ravno tako otroče ravna jo oni, ki prezgodaj popuste stvar, o kateri so si začeli izpraševati vest, ki ne čakajo, da bi dokončali prvo, ampak takoj preskočijo na drugo. To je le trud, a popolnoma brezuspešen. „Vedno se uče, in nikoli ne pridejo k spoznanju resnice“. (II Tim. 3, 7.) Kdor hoče dospeti do popolnosti mora biti vstrajen, vedno le nekaj malega skleniti, pa tega železno držati se, naj stane, kar drago.

Sv. Janez Krizostom pravi: Kdor išče zakladov ali zlate in srebrne rude, koplje in koplje, odnaša prst in pesek, premaga vse zapreke, ki se mu stavijo a se ne utruji; koplje dvajset, štirideset metrov v zemljo, kaj njemu to, le da najde, kar išče. Dajmo, delajmo tako še mi, ki iščemo duhovnega bogastva, ki iščemo pravega zaklada čednosti in popolnosti, nikar se ne utrudimo, dokler ga nimamo. Na težkoče, ki nas skušajo opovirati ne pogledjmo ni z očesom ne. „Svoje sovražnike bom podil in jih zagrabil; ter se ne bom vrnil, dokler ne poginejo“. (Ps. 17, 38.) S tako vstrajnostjo si bomo priborili zmago, ne pa z ono omahljivostjo.

Ako si izprašuješ vest vsak dan, povej mi, koliko predmetov si že dokončal? Ako si že vse predelal, si sedaj popoln, ako nisi popoln, si delal napačno. Morebiti niti prvega nisi končal, pa si pustil? „Mi ni šlo!“ praviš, seveda ti ni šlo, ko si dirjal in nisi vstrajal pri jedni točki. Oko ti je šlo trdo v kaki čednosti, ko si si izpraševal o nji vest in se brigal za njo, ti pojde še vse trje, ako boš opustil izpraševanje. Ako že oni tako lahko greši in tako pogosto, ki dela trdne sklepe, kaj bo s takim ki je tu len in si ne prizadeva za trden sklep. Zjutraj, o poldne in zvečer ti bodo tvoji trdni sklepi uzda, da ne boš nikdar dokončal dela poboljšanja, da ti nisi za to, ali kaj podobnega, ne izgubljal poguma, in ne opuščaj trdnih sklepov; ponižaj se, sramuj se svoje

malosrčnosti, obzovi resen sklep in čvrsto dalje. Bog je dopustil mal poraz in te dal za nekaj časa sovražnikom v roke, da izprevidiš, kako bore malo si sam zmoreš in da je ležeče prav vse le na Bogu. Zatekaj se vedno k njemu priznaj, da si od Njega popolnoma odvisen. Ako boš parkrat premagan, ne bodi klavern, to naj te le bodri, da se lotiš s tem večjo gorečnostjo napredka. Nikar ne misli, da ti mora Bog pri priči uzadovoljiti vsako zahtevo.

Koliko časa pa naj ostanem pri jednom predmetu? Sv. Bernard pravi: Toliko časa, dokler ni napaka tako premagana, da jo precej lahko zateremo, kakor hitro se zopet oglasi. Ni treba čakati toliko časa, dokler ne čutimo nikakega nagnjenja ali upora, sicer tudi po tej poti ne pridemo nikamor. Hugo od sv. Viktorija pravi, da bi bilo to angeljsko opravilo, ne pa človeka. Da te le napaka ali strast preveč ne nadleguje in ne bega, takrat že lahko pričneš z drugim predmetom in napadeš drugega sovražnika. Seneka pravi: Ne bojujemo se zoper napake zato, da bi jih čisto premagali, ampak zato, da nas napake ne premagajo. Ni treba, da bi napake sploh ne čutili več, dovolj je, če jih tako pobijemo, da nas več ne ovira.

(Dalje prihodnjič.)

Razgled po svetu.

Dunaj je postal zadnja leta mnogo bolj katoliški. Kor so izgubili liberalci in židje vso nado, da se obrne na političnem polju še kedaj na bolje, so se oklenili tiska, da kvarijo z njegovo pomočjo krščansko pravno. V vsaki številki mrgoli naznanil, ki žalijo čut pravnosti in sramežljivosti. Česar ne zamore tisk, store po izložbenih oknih. Prav te dni so dobili pri nekem umazancu, Ignaciju Piku, nago sliko, javno izpostavljeno. Mestna policija jo je takoj zaplenila in sicer na zahtevo državnega odvetnika dr. Vobiesia, ki je to sliko opazil. Pika so tožili, in pravica mu je prisodila 12 ur zapore.

Tako strogi so na Dunaju. Ali ne bi kazalo tudi v Ljubljani nekoliko pogledati po izložnih oknih, zlasti v prodajalnicah, ki so se letos odprle? Ako se nedostojnost ne odpravi, bomo imenoma povedali v kateri!

V Sinju na Hrvaškem potres še vedno ni ponehal. Kakor poročajo od tam, ne mine teden, da bi se ne ponovili sunki. Skoraj nepretrgoma pa se čuje podzemsko bobnenje in pikanje, kakor bi se trgali kosi od zemlje in se pogrezali v globočino. Kaka beda in strah med ljudstvom zlasti zdaj pred zimo, si lahko mislimo. Vlada ni dala doslej več kakor 15.000 gld. Ako ne bo pomogla z novo precej večjo vsoto, ne bo to nič zaleglo. Šole so zaprte. Sv. maša se bere še vedno pod milim nebom.

Ogerska Običajni vsakoletni shod so obhajali sedmograški katoličani tudi letos. Predsednik je bil škof grof Majlat. V svojem predsedniškem govoru je škof omenil tudi liberalno židovskega časopisja, ki ga nekaj časa sem vedno napada. Ne omenja pa jih, kakor sam pravi, zaradi svoje osebe, marveč radi Onega, čegar namestnik je. „Dobro so vam znani“, nadaljuje škof, „oni nesramni napadi, ki so bili že prva leta mojega delovanja naperjena proti meni.

Ne brigam se za-nje; meni je merodajna lastna vest, a ne ono kovarsko časnikarstvo. Pred Bogom zato nisem manj vreden, ker me napada, niti bi ne bil več vreden, ako bi me hvalilo. Prepričan sem, da taki napadi ne bodo oslabili ljubezni in udanosti mojih vernikov do mene. Da pa vendar govorim o tem, storim to zato, ker mi veli moja dolžnost. Prosim vas, nikar ne podpirajte takih časnikov, ki napadajo krščanstvo, spodkopavajo temelje naši veri, sramote duhovnike in se norčujejo iz krščanske službe božje. Ne podpirajte protiverskega tiska, ki ne služi rsnici ampak laži, ki se briga le za-se in ne za prid bližnjega, ki prezira blagor domovine, ki kvari našo mladino z nenavnimi poročili. Ne podpirajte takega tiska, ki samomorilce povzdiga do neba in jih kuje v zvezde. Posnemajte sekelske meščane, ki so se jednega srca, jedne misli uprli ondotnemu listu, ker je napadal njihovega škofa. Kajti slavni zbor, jaz nisem privatna oseba. Z ono žalitvijo, ki je bila naslovljena na me, je razžaljenih vsih mojih 300.000 katoličanov. Ako bi bilo res vse ono, kar pišejo o meni in proti meni, kako bi mogli vi mene slušati? Ako pa ni res, dragi verniki, zakaj to trpite, zakaj dopuščate, da se tako žali vaš škof? Ali nimamo krščanskega tiska, katerega podpiramo s tolikimi žrtvami, da branimo ž njim krščanske ideje proti brezverstvu. Kar se tiče moje osebe, bodite uverjeni, jaz bi ne ostal ni jedne sekunde na tem mestu kjer sem, ako bi ne imel sladke zavesti, da nisem ničesar storil in ničesar opustil, kar bi se ne ujemalo z ono prisego, ko so me posvetili v škofa. Dokler sem si v svesti, da je z menoj milost božja, ne bom miroval“.

Tako govori in dela katoliški škof. A skupščina je izrazila na shodu jednoglasno svojo nezadovoljnost in pozvala katoliške novine in vse ogerske katolike, naj se pridružijo temu protestu in svetu pokažejo, da je še katoličanstvo na Ogorskem.

Rim. Sv. oče so poslali vsem patrijarhom, nadškofom in škofom katoliške cerkve okrožnico o rožnem vencu Leon XIII. navaja v njej vzroke, zakaj se je v današnjih žalostnih razmerah zatekel k Mariji, kraljici presv. rožnega venca, proseč jo pomoči za cerkev in vso človeško družbo. Daje tudi potrebna navodila o rožnovenški bratovščini katera naj bi se splošno vpeljala.

V Parizu, na Montmartre se gradi že več let cerkev z imenom: spravna cerkev, da se zadosti našemu Izveličarju vsaj po nekoliko za one grehe, s katerimi ga nehvaležni svet tako žali. Koncem tega stoletja bo vsaj po večem že dovršena. Sama kupola bo visoka 83 metrov. Za to spravna cerkev so izdali od leta 1895, do sedaj 24 milijonov frankov. Kakor kaže preračun, potrošili bodo še približno 6 milijonov. Za tujce, ki pridejo l. 1900 na razstavo, bo ta cerkev izmed najznamenitejših točk.

Francija. Domači listi tožijo, da peša in gine vera pri prostem ljudstvu. Celo višji stanovi imajo več srca za verske dolžnosti. To se opaža v raznih slučajih zlasti pri sodniji. Vsak dan se bolj in bolj polnijo ječe z brezvestnimi, nečloveškimi, skrajno pokvarjenimi ljudmi iz nižjih stanov. Od kod to? Zgodovina dokazuje, da pričajo pokvarjeni nižji stanovi o gnilobi višjih slojev. In na Francoskem? Prostozi-darske glave, boječ se za lastno kožo, zdihujejo: vere

ni pri prostem ljudstvu, vere! Farizeji! Kdo je kriv te brezvere? Niso li sami zahajali med ljudstvo in imenovali vero dušno verigo, duhovnike narodne pijavke! Pa se čudijo sedaj!

Anglija se še vedno oborožuje, dasi trde, da je odstranjena vojna nevarnost mej Francijo in Anglijo. Minister za naselbine je pojasnil minule dni namen oboroževanja. Hočejo namreč na suhem in na morji pripraviti Anglijo za vsak slučaj, kajti jako nespačetno bi bilo, roke brezskrbno križem držati, dokler ni odstranjena posledna nevarnost Anglija hoče h krati pokazati, da ima ona prav in ne Francija. — Vidno je torej, da preporno vprašanje še ni do cela rešeno.

Mnogo se govori in o zvezi mej Anglijo in Ameriko. Angležem ni to nič kaj po godu in bi radi zatrl take govorice. Bahajo se, da niti ne potrebujejo kake zveze s kako državo, da bodo lahko sami kos svojim sovražnikom. Toda njih dejanja zadostno pričajo, da so v zvezi z Amerikanci; jasno je tudi, da obstoji ta zveza proti Špancem.

Filipini so za Španijo najbrže izgubljeni. Prej ko ne bodo morali Španci popolnoma zastoj prepustiti bogato otočje in jim Amerika niti vojnih stroškov ne bo povrnila. Vlada v Madridu je sicer strogo naročila članom mirovne komisije v Parizu, naj se nikar ne udajo ameriški sebičnosti, a kaj ko morejo proti takemu odloku jedino le ugovarjati. Kaj poreko proti takemu nečloveškemu postopanju druge evropske velesile? Anglija se bo seveda smejala. Od naše države, od Rusije, Francije in Nemčije pa pričakuje ves svet, da bodo storile svojo dolžnost.

V Rotenburgu je bil letos že dvakrat izpraznjen škofijski sedež. Dne 12. maja je umrl Viljem Reiser, a 21. septembra njegov naslednik Franc Linsenmann. Dne 11. novembra so izvolili novega škofa, dr. Viljema Pavla Kepplerja. Rojen je bil 28. septembra 1852, tedaj še le 45 let star. Dne 2. avgusta 1875 je bil posvečen v mašnika; pozneje je postal bogoslovski profesor svetopisemske razlage in pravoslovja. Na obeh poljih je znan tudi kot pisatelj. Katoličani ga pozdravljajo z velikim veseljem.

Palestina. Dne 12. t. m. zjutraj je nastopila nemška cesarska dvojica pot nazaj v domovino. Dne 21. sta bila že v Mesini na Siciliji, od koder sta se še isti dan popoldne odpeljal proti Pulju, kamor sta dospela dne 23. okrog 8 ure dopoldne. Pričakoval in pozdravil ju je podadmiral naše mornarice, vitez Spaun, ki je došel tjakaj že 20 t. m. Ob 1. popoldne ste odpotovali veličanstvi iz Pulja.

Kakor znano, je nameravala nemška dvojica vrniti se v domovino čez Kadiks ter se ustaviti spota tudi v španskih pristaniščih. Za vzrok tej spremembi navajajo nenadno spremembo temperature v srednjem morji. Mogoče, da so bili povod politički motivi. Razmerje mej Anglijo in Španijo je bila najbrže tista neugodna temperatura. V kaki zvezi s tem je Nemčija še ni jasno, a da je, za to govori prav ta brza sprememba potovalnega načrta. Španci bi bili na vsak način pozdravili nemškega vladarja v svojih pristaniščih. Seveda bi Angležem ne bilo posebno všeč, da občuje njihov tajni zaveznik kakorkoli s Španijo. Angleži namreč ne smejo kazati

Španiji prijaznega lica, ako hočejo še nadalje uživati naklonjenost severne Amerike, ki jim prej ali slej lahko mnogo koristi.

Predno je zapustil nemški cesar Palestino, je še storil veliko neumnost. V Damasku so napravili njemu na čast pojedino. Pri tem obedu je napil sultanu Saladinu, ki je l. 1187. potolkel kristjane v bitki pri Hitinu. Imenoval ga je neustrašenega in nesvarljivega viteza. Čudna pohvala iz ust krščanskega kneza! Položil je tudi na Saladinov grob venec z napisom. Koliko bo bolj bi se mu bilo podalo, ko bi se bil spominjal na tem mostu kakega krščanskega prvoboritelja, n. pr. Savla poznejšega Pavla, ali sv. Janeza Damaščana, ali Žakelena de Maji, (Jaquelin de Mailly) ki se je tako hrabro bojeval proti Turkom. Dasi popolnoma osamljen, da so mislili, da imajo pred seboj samega sv. Jurija — Seveda, kdor pozna plemenite Turke le iz Lesingovega spisa „Natan modri“, takemu moremo komaj zameriti.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec listopad (november) 1898

(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Ljubezen do siromakov.

b) Posebni nameni:

25.) **Sv. Katarina.** Pospeševanje katoliške znanosti. Šolsko vprašanje. Katoliška učiteljska društva. Več državnih izpitov.

26.) **Sv. Konrad.** Pospeševanje verskih koristij na Vittenberskem. Več dušnopastirskih zadev. Odstranitev hudih bolečin. ki ovirajo izvrševanje poklica.

27.) **Prva adventna nedelja. Sv. Virgilij.** Solnograško in Koroško. Obujenje katoliške zavesti in vernosti pri mnogih družinskih očetih in materah. Zvestoba do cerkvenih zapovedij.

28.) **Sv. Oda.** Duhovniki in obhajanci. Drugi občni zbor nemških katoličanov v Braziliji. Več stavbenih zadev.

29.) **Sv. Iluminata.** Šole in zavodi pri ženskih redovih in drugih ženskih društvih. Bolne prednice in učiteljice.

30.) **Sv. Andrej, apostolj.** Povrnitev Rusije in Grčije h katoliški jedinosti. Vse doposlane pa še ne uslišane zadeve. Udje molitvenega apostoljstva in bratovščine Srca Jezusovega, ki so umrli v novembru in ki bodo meseca decembra umrli.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Sroa.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca. sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dušne poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Da bi se neka važna reč srečno iztekla.

Listek za raznoterosti.

Prihodnji četrtek t. j. 6. decembra. bo v uršulinski cerkvi navadna mesečna pobožnost bratovščine vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa. Ob 4. je sv. maša; ob 5. pridiga, sveta maša z blagoslovoma in skupno sveto obhajilo.

Presvetli knez in škof ljubljanski je obiskal na svojem potovanju Lurd. Dne 13. t. m. je došel zdrav v Rim. Dne 17. je bil sprejet pri sv. očetu v avdi-jenciji, o čemur poroča preč. g. generalnemu vikariju: Pridržali so me dobre pol ure in me povpraševali prav po mnogih zadevah. Hvala Bogu, kaj zdravi so videti; lice je sicer suho in blede, ali oči so iskre in žive ter govor močan in čist, včasih kar ognjevit. Silno so me navduševali, naj se ves žrtvujem za Boga, cerkev in verno naše ljudstvo. Obžalovali so nesrečne homatije v lepi Avstriji, vsem vernikom ljubljanske škofije podeljujejo prav iz srca apostolski blagoslov. — Presvetli se vrne skozi Loreto, Gorico in Trst, kakor upa do 27. t. m.

Umrla je 20. t. m. v ljubljanskem uršulinskem samostanu sestra Borgija, poprej Frančiška Jenko. Lani v jeseni je stopila v samostan. Pred tednom je napravila samostansko obljubo že na smrtni postelji. Vsa vesela in smeječega obraza se je ločila iz solzne doline v 22. letu svoje dobe. — Ravno tam je umrla 22. t. m. sestra Celestina, poprej Marija Blažon. Otrpenje srca je nenadoma končalo mlado življenje. Stara je bila še le 25 let. Naj v miru počivate, dobri mladenki!

Nova župnija. Naučno ministerstvo je povzdignilo kuracijo Vrhpolje pri Vipavi v samostojno župnijo.

Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. Č. g. Frančišek Rajčević, ekspozit v Trnju, je prezentovan za župnijo Grahovo. Č. g. Martin Nemanjič, kapelan v Mirni Peči, je stopil v začasni pokoj.

Konzistorij, ki bo koncem meseca novembra v Rimu, bo potrdil imenovane škofo. Drugi konzistorij se snide meseca marca; takrat bo imenoval papež več novih kardinalov. Sedaj je praznih trinajst mest. Imenovani bodo trije ali štirje že sedaj delujoči pri rimski kuriji, potem nadškof turinski Richelny in nekaj izvenitalijanskih škofov.

Praznovanje vladarjeve petdesetletnice. Mestni magistrat je objavil razglas, v katerem javlja, da se bo naznanil slavnostni dan s strelji iz topov na gradu in sicer 1. decembra s petimi, 2. decembra z enaindvajsetimi strelji. Dne 1. decembra zvečer bodo razsvetljena vsa mestna poslopja, a drugi dan okrašena z zastavami; ta dan bodo zaprti vsi mestni uradi. Mestno prebivalstvo se pozivlje, da se pridruži odredbam mestne občine.

Jezuitje. Francoski maršal Bigó se je izrekel nasproti algirskemu škofu jako pohvalno o nekem ondodnem sirotišču. „Prosim vas“, je dejal škofu, „oskrbite mi iz Francije takih duhovnikov, kakoršen je gospod Brimol, ki tako izvrstno vzgaja mladino! A prosim tudi, le ne kakih jezuitov!“ — „Tako?“ odgovori škof smeje se, „a gospod Brimol je jezuit!“ — „Kaj jezuit?“ začudi se maršal, „če je pa taka, pokličite mi le mnogo jezuitov!“

„Bog pomagaj!“ Zakaj pravimo v katoliških deželah „Bog pomagaj!“ kedar kdo kihne, in od kedaj

to? Vsak ve, kako se prileže, kedar dobro kihne, ni pa tako znano, da je pogosto močno kihanje nevarno, večkrat celo smrtno nevarno. Papež Gregor I. Veliki (599—604) je zapovedal ob času kuge, ko je marsikdo le kihnil in se mrtev zgrudil na tla, naj se vselej želi „Bog pomagaj“ onemu, ki kiha. To je bila nekaka prošnja, naj Bog obvaruje dotičnika vsake nevarnosti, ki bi lahko zanj nastala vsled kihanja. „Bog pomagaj“ je tedaj prav tako stara, kakor lepa katoliška navada!

Vstajaj zgodaj! Ako boš zgodaj ustajal, si boš podaljšal s tem čas za delo. Kdor se navadi, da dolgo spi, nima nikdar zadosti, poleg tega bo cel dan nevoljen in zaspan, da mu delo ne bo hotelo od rok. Pravilo naj ti bo: zgodaj spat, zgodaj ustati. Popolnoma res je in skušnja potrdi, da je spanec pred polnočjo najboljši. Da nadomestiš eno zgubljeno predpolnočno uro, potrebuješ najmanj dve jutranji, ako se hočeš ravno tako okrepčati. Še slabše je, ako tratiš ure po polnoči. Kajti solnce na vsak način upliva na človeško telo; to vidimo pri živalih, zlasti pri tičih, ki gredo s solncem vred spat. Vzhajajoče solnce drugače upliva, kakor zahajajoče. Jutranji sveži zrak je posebno zdrav. Pri vseh pomladnih zdraviliščih in kopelih je treba zgodaj ustajati. Priporoča se zlasti vigred, ko rastlinje poganja in brsti. Ob nobenem drugem času ne razširja vrt, travnik in gozd tako prijetnega, osvežujočega in okrepčujočega vonja, kakor prav zjutraj. Vsako jutro obhaja narava praznik ustajenja. Čez dan se tudi narava utruja. Prijatelju narave ne more v glavo, kako je mogoče, da prespi toliko ljudi oni najlepši čas, ko razvija narava vso svojo čarobno krasoto. Taki zaspanci nikdar ne vidijo prave naravne lepote. Vstajaj zgodaj, da boš zadovoljen, zdrav in vesel!

Od naše pokojne cesarice. Ko je bila letos ranjka naša cesarica v Kissingenu, kjer si je iskala zdravja, se je šla večkrat sprehajati po svoji navadi večinoma čisto sama v bližnjo okolico. Na jednom takem sprehodu pa sreča cesarica neko revno, kakih 12 let staro deklico, ki je nesla težko butaro drv domov. Polna milosrčnosti reče cesarica deklici: „To je pretežko zate; vzemi najprvo polovico in drugo polovico pozneje.“ — „To ne gre“ de deklica, „zakaj mej tem ko bodem nesla jaz polovico drv domov, mi bodo vse drugo pokradli.“ — „Torej dobro“ meni dobrotna vladarica, „jaz bodem tukaj toliko časa varovala ostala drva.“ Kakor je rekla, je storila; in ko je prišla deklica še po drva, je dobila od ljubeznive cesarice še eno krono.

Ljubezen do sovražnikov koristi dušam v vicah, Bogati udovi so ubili njenega jedinega sinu. Povsod so iskali morilca, a zastonj. Mati umorjenega pa je dobro vedela, kje biva. Toda ni ga hotela izdati, ampak iz celega srca mu je odpustila, in mu poslala celo služabnika s konjem in denarjem. naj urno beži, in se skrije. Nato se je podala velikodušna udova v cerkev in prosila Boga, naj se usmili duše njenega sina zaradi ljubezni, katero je skazala sovražniku. Ko tako prosi, se ji prikaže njen sin, obdan z veliko bliščobo, in ji reče: Mnogo let bi bil moral trpeti v vicah; a zaradi velike ljubezni, katero si skazala sovražniku, sem prost in grem sedaj v večno slavo.